

زبان گزارشگری تجاری توسعه‌پذیر برای مراجع انتظام‌بخشی

برخی از ملاحظات اصلی برای مراجع انتظام‌بخشی در نوسازی گزارشگری خود با بهره‌گیری از زبان گزارشگری تجاری توسعه‌پذیر (ایکس‌بی‌آرال)

- مراجع انتظام‌بخشی به‌منظور انجام تعهدهای نظارتی خود، مقادیر درخور توجهی داده از کسب‌وکارها گردآوری می‌کنند. به‌یقین در سراسر جهان، مراجع انتظام‌بخشی در حال استفاده از استاندارد ایکس بی آر ال^۱ به‌منظور بهبود گزارشگری خود هستند. این استاندارد، سازوکار کاملاً مشخصی را برای موارد زیر فراهم می‌کند:
- ایجاد یکپارچگی از ابتدا تا انتها، با اتصالاتی سامانه‌به‌سامانه یا به‌جای آن، پشتیبانی مبتنی بر فرم/الگو به‌منظور ساده‌سازی و کاهش هزینه‌های مرتبط با رعایت ضوابط. مراجع انتظام‌بخشی به‌طور معمول و به‌طور یکسان می‌توانند هر دو گزینه را با توجه به پیچیدگی واحد تجاری زیر نظارت ارایه دهند.
- ارایه مجموعه‌های عمومی از پیش تعریف‌شده‌ای از قواعد منطقی حسابداری و مدیریت که باید پیش از پذیرش گزارشهای

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، چارچوبهای مبتنی بر ریسک عمده همانند دستورعمل چهارم الزامات سرمایه^۴ اروپا (CRD) برای استقرار بال ۳ (Basel 3) را ساده می‌کند. پیوستن به کنسرسیوم، بهترین نقطه شروع برای بیشتر مراجع انتظام‌بخشی و سازمانهای دولتی است؛ زیرا دسترسی به همکاران و متخصصان در این زمینه را ضمانت می‌کند و مانع از «دوباره‌کاری» می‌شود. با فرض این‌که گام مهم پیوستن به کنسرسیوم در حال طی شدن است، دیگر موارد مهمی که مراجع انتظام‌بخشی باید برای شروع برنامه‌ریزی برای نوسازی داده‌های خود انجام دهند، کدامند؟

شفافیت در هدف

متغیرهای زیادی در ارتباط با این نوع مراجع وجود دارد؛ از جمله:

- بازنشر
- برخی مراجع مانند مراجع مالیاتی، هرگز اطلاعاتی را که گردآوری می‌کنند افشا نمی‌کنند.

تسلیمی به تصویب برسد، تا کیفیت و یکنواختی در داده‌های ثبت‌شده افزایش یابد.

- ارایه مجموعه‌های خصوصی از پیش تعریف‌شده از قواعد، برای کمک به تشخیص زود هنگام ناهنجاریها و اختصاص منابع به واحدهای تجاری با اولویت بالا.
- فراهم‌کردن مجاری درون‌داد برای داده‌های چندزبانی و سازوکارهایی برای بازنشر چندزبانی گزارشها و فرمها، که دسترسی به داده‌های موردنظر را ساده می‌کند.
- فراهم‌کردن سازوکارهای گزارش‌دهنده‌محور و تحلیلگر‌محور برای نمایش گزارشها.

- پرداختن به داده‌های پیچیده چندبعدی، از جمله از طریق الگوها و فرمهای ارایه و همچنین مفاهیمی که به خوبی تعریف شده‌اند.
- به‌طور طبیعی پرداختن به انواع اطلاعات حسابداری، پولی و منطقی.

- ذخیره و تبدیل داده‌ها به سامانه‌های هوش تجاری^۲ موجود یا نرم‌افزارهای آماده در دسترس (COTS) در هر مکان که موردنظر است.

- بازنشر سریع و دقیق داده‌ها را برای جذب و تحلیل سامانه‌به‌سامانه.

استاندارد ایکس‌بی‌آرال طی سالهای متمادی تهیه شده است، به‌صورت آزاد در دسترس است و توسط کنسرسیوم که یک سازمان غیرانتفاعی فعال و بزرگ در بخش عمومی و خصوصی است و بر بهبود گزارشگری در جهت منافع عمومی تمرکز دارد، پشتیبانی می‌شود.

تعداد درخور توجهی از نرم‌افزارهای تخصصی زبان ایکس‌بی‌آرال برای کمک به مراجع انتظام‌بخشی وجود دارد تا بتوانند اجرای گزارشگری خود را ساده‌سازی کنند. حمایت از شرکتیایی که نیاز به مطابقت گزارشگری خود با الزامهای گزارشگری برپایه زبان ایکس‌بی‌آرال دارند، در سراسر حسابداری تجاری، برنامه‌ریزی منابع بنگاه^۳ (ERP) و سامانه‌های گزارشگری انتظام‌بخشی گسترده است و فرایند توانمندسازی زیست‌بوم گزارشگری مربوط را ساده می‌کند.

افزون‌براین، دانشنامه‌های اصلی یا تعاریف واژه‌های گزارشگری طی سالهای متمادی توسعه یافته است و تا حد زیادی فرایند گردآوری داده‌ها برای گستره‌ای از محیطها از جمله

پیوستن به کنسرسیوم

بهترین نقطه شروع

برای بیشتر

مراجع انتظام‌بخشی و

سازمانهای دولتی

است

همانند گزارشگری چندبعدی خطرهای مالی توسط مراجع انتظامبخشی بانک و بیمه را پوشش دهد.

• برخی از مراجع انتظامبخشی، صورتهای مالی و برخی انواع دیگر از گزارشهای بدون شکل بندی را به دلایل رعایت ضوابط یا به دلایل شفافیت بازار، گردآوری می کنند. مراجع انتظامبخشی، در هنگام گردآوری این گزارشها در شکل بندی یکس بی آرال در مورد چگونگی گردآوری، در شکل ساختار بندی شده، گزارش کامل، از جمله شرایط خاص شرکت و گزینه های گزارشگری یا زیرمجموعه ای از گزارش، در شکل عادی یا خلاصه، حق انتخاب دارند. هنگامی که در واژگان خاص زبان یکس بی آرال جستجو کنید، این نوع از گزارشگری، گزارشگری باز (Open Reporting) نامیده شده است.

اهداف متنوع

• برخی از انواع گزارشگری نظارتی با هدف بهبود داده های انجام می شود که به منظور تحلیل و بازبینی در اختیار مراجع انتظامبخشی قرار دارند.

• برخی دیگر از انواع گزارشگری نظارتی به دلایل شفافیت، سرمایه گذاری یا گزارشگری منطقه ای یا بین المللی، به اشخاص ثالث، خواه یک بازار گسترده باشد یا مجموعه ای مشخص از ذینفعان مستقل، اختصاص دارد.

هر هدف یا مجموعه ای از اهداف که مرجع انتظامبخشی می تواند داشته باشد، بسیار مهم است که در آغاز هرگونه تلاشی برای نوسازی با زبان یکس بی آرال، اهداف به روشنی مشخص شود.

این استاندارد تعداد درخور توجهی از قابلیت های قدرتمند را فراهم می کند و اهمیت دارد که مناسب ترین بخشهای استاندارد انتخاب شده و اهداف نهایی بسیار واضح بیان شده باشند.

سطوح مقایسه پذیری

هنگام طراحی مجموعه داده های مبتنی بر زبان یکس بی آرال، اهمیت دارد که مراجع انتظامبخشی درباره اهداف خود راجع به داده ها از نظر مقایسه پذیری بودن آنها تصمیم بگیرند (و به ترجیح آنها را بیان کنند). برای برخی از سازمانها، گردآوری داده هایی که به مقایسه پذیری بین شرکتها کمک می کند، یک نکته مهم خواهد بود.

بسیار مهم است که

در آغاز هرگونه تلاشی

برای نوسازی با زبان

یکس بی آرال

اهداف

به روشنی مشخص شود

• برخی دیگر همانند مراجع انتظامبخشی خدمات مالی، زیرمجموعه ای از آنچه گردآوری می کنند را افشا می کنند.

• برخی دیگر همانند مراجع انتظامبخشی اوراق بهادار و مدیران کسب و کار، همه مطالبی را که گردآوری می کنند، افشا می کنند.

انواع مختلف مراجع

• برخی از مراجع انتظامبخشی، اطلاعاتی را گردآوری می کنند که باید مطابق با تعاریف نظارتی خاص و بدون هیچگونه انعطاف پذیری باشد؛ به طوری که سودمندی تحلیل اطلاعات را به بیشترین مقدار برسانند و دامنه تفسیر آنها را کاهش دهند. در واژگان زبان یکس بی آرال به این نوع گزارشگری، گزارشگری بسته (Closed Reporting) گفته می شود.

این نوع از گزارشگری می تواند داده های به نسبت آسان، همانند گزارشهای خلاصه وضعیت مالی را پوشش دهد؛ همچنین، می تواند انواع بسیار پیچیده تری از گزارشگری

زبان ایکس بی آر ال می تواند مسئولیت پاسخ دهنده را به میزان زیادی کاهش دهد؛ زیرا نرم افزار حسابداری و گزارشگری قادر به استفاده دوباره از اطلاعات موجود هستند.

این فناوری در دیگر موارد، هیچ گونه کمکی نمی تواند انجام دهد و این موضوع کاملاً سیاسی است. مراجع انتظام بخشی برای گرفتن تصمیمهای لازم، نیاز به درک دقیق محیط کسب و کار، زیست بوم نرم افزار و مسئولیتهای انتظام بخشی خود دارند.

نقطه شروع به طور خلاصه

به طور خلاصه، در میان بسیاری از دیگر پرسشها، مراجع انتظام بخشی و نهادهای دولتی که به دنبال نوسازی چارچوب گزارشگری خود هستند، باید:

۱. در مورد اهداف و دامنه پروژه خود شفاف باشند،
۲. چگونگی به کارگیری داده های حاصل را مشخص کنند،
- ۳- از پیش اهمیت مقایسه پذیری داده ها را مشخص کنند،
- ۴- میزان استفاده مجدد از تعاریف موجود داده ها (دانشنامه های ایکس بی آر ال همانند استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی) را ارزیابی کنند، و
۵. سیاستها و فرایندهای آنها در رابطه با مسئولیت پاسخ دهندهگان را تعیین کنند.

کنسرسیوم بین المللی ایکس بی آر ال گسترده وسیعی از رهنمودها را به صورت رسمی و غیر رسمی به مراجع انتظام بخشی و ذینفعان آنها ارائه می دهد. بهترین راه برای دستیابی به این اطلاعات و به حداقل رساندن خطرهای مرتبط با «دوباره کاری»، عضویت در کنسرسیوم است. به کنسرسیوم بپیوندید.

پانوشتها:

- 1- Extensible Business Reporting Language (XBRL)
- 2- Commercial off-the-shelf (COTC)
- 3- Enterprise Resource Planning (ERP)
- 4- Capital Requirements Directives (CRD)

منبع:

• **Getting Started for Regulators**, <https://www.xbrl.org/the-standard/how/getting-started-for-regulators/2021>

برای دیگران، اجازه دادن به شرکتها برای تسلیم گزارش به گونه ای که به طور دقیق با موارد افشای حسابداری آنها مطابقت داشته باشد، یک هدف مهم است؛ خواه برای تسهیل تحلیلهای پیچیده مبتنی بر بازار باشد یا فراهم کردن امکان تحلیل نظارتی رعایت موارد افشا.

درک این پرسش در ابتدای کار، به احتمال یکی از مهمترین پرسشهایی است که مراجع انتظام بخشی هنگام استقرار زبان ایکس بی آر ال با آن مواجه هستند. اگرچه به طور روزافزون، زبان ایکس بی آر ال برای اعضا رهنمود ارائه می کند، اما هیچ پاسخ درست یا غلطی برای آن وجود ندارد.

استفاده دوباره از تعاریف موجود

یک ملاحظه مهم دیگر برای بسیاری از مراجع انتظام بخشی، این است که تعیین کنند آیا امکان استفاده دوباره (و در صورت لزوم گسترش) از چارچوبهای گزارشگری مهم موجود همانند دانشنامه استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی وجود دارد یا خیر. استفاده دوباره از دانشنامه ها (مجموعه ای از تعاریف مفاهیم که مجموعه ای از الزامهای گزارشگری را تشکیل می دهند)، مقایسه پذیری و قابلیت همکاری نرم افزاری را افزایش داده و می تواند پروژه های گزارشگری انتظام بخشی را بسیار آسان سازد. گاهی اوقات انجام این کار الزامی است. گاهی ممکن و گاهی غیرممکن است. در این مواقع، مراجع انتظام بخشی باید قضاوت های مناسب انجام دهند.

ملاحظات مربوط به مسئولیت پاسخ دهنده

پرسش مهم دیگری که برای بسیاری از مراجع انتظام بخشی مطرح است، میزان مسئولیت پاسخ دهنده است که به آنها تحمیل شده است.

در همان حال که بسیاری از مدیران پروژه با متوازن سازی فشارهای رقیب از جنبه زمان، کیفیت، دامنه و هزینه آشنایی دارند، برای مراجع انتظام بخشی اغلب مولفه پنجمی وجود دارد که همان میزان مسئولیت انتظام بخشی است که متحمل می شوند.

به عبارت دیگر، هزینه و پیچیدگی مرتبط با تامین و آماده سازی اطلاعات از سوی مراجع انتظام بخشی، یکی از متغیرهای زیر کنترل آنهاست. در برخی از موارد، بهره گیری از